

SWOT-АНАЛІЗ ЯК АНАЛІТИЧНИЙ ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ М'ЯСОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ

М'ясопереробна галузь України являється однією із ключових в забезпеченні продовольчої безпеки країни та зміцнення її ринкових позицій на світовій арені.

За допомогою одного з найбільш поширених та ефективних аналітичних методів - SWOT-аналізу - можна продіагностувати ресурси і можливості м'ясопереробних підприємств під впливом зовнішніх чинників, тобто здійснити аналіз стану та потенціалу розвитку м'ясопереробної промисловості, зокрема, її сильних та слабких сторін, можливостей і загроз з метою виділення основних причин незадовільної її роботи.

Оскільки можливості та загрози характеризують вплив зовнішнього середовища на функціонування підприємств м'ясопереробної галузі, тобто відображають вплив факторів, на які підприємства не можуть безпосередньо впливати, то детально зупинимося саме на них. Можливості – це фактори зовнішнього середовища, використання яких може створити переваги м'ясопереробним підприємствам на ринку. Так, збільшення числа лояльних споживачів за допомогою розширення кола інформування потенційних покупців та підвищення якості вітчизняної продукції дозволить наростити частку ринку й відповідно прибутковість підприємств м'ясопереробної галузі. Але крім зазначеної можливості мясопереробні підприємства мають цілу низку інших, а саме:

- збільшення числа лояльних споживачів та розширення кола інформування потенційних покупців;
- розширення ринку збуту продукції та асортименту продукції;
- удосконалення дилерської мережі;
- підвищення попиту населення через скорочення імпорту м'ясної продукції в країну та поліпшення рівня життя населення;
- полегшення доступу на зовнішні продовольчі ринки країн-членів СОТ;
- поступове поширення на вітчизняний агропродовольчий сектор міжнародних правил торгівлі, страхування, кредитування, інвестування та ін., що захистить вітчизняних експортерів від необґрунтованих бар'єрів в зовнішній торгівлі;
- збільшення прямих іноземних інвестицій в галузь, що сприятиме технологічному оновленню підприємств згідно з світовими стандартами;
- підвищення якості вітчизняної продукції завдяки конкуренції на ринку;
- нарощування обсягів виробництва з врахуванням орієнтації на експорт;
- покращення контрольних механізмів якості та безпеки м'ясних продуктів;
- інтеграційні процеси з суміжними галузями.

Загрози – це фактори, які можуть потенційно погіршити положення підприємства на ринку. Так, зниження купівельної спроможності населення може призвести до зменшення попиту на м'ясну продукцію, падіння чистого доходу від її реалізації та відповідно прибутковості функціонування м'ясопереробних підприємств. Крім зазначеної загрози підприємства м'ясопереробної галузі стикаються з такими як:

- великий рівень конкуренції в галузі;
- значна залежність цін від ситуації на ринку сільськогосподарської продукції та купівельної спроможності населення [1, с. 285];
- законодавче регулювання харчової промисловості, в тому числі м'ясопереробної галузі;
- економічна ситуація в країні;

- зміна тенденцій попиту на м'ясну продукцію та перенасичення ринку різноманітними м'ясними продуктами різних виробників [2, с. 73];
- протекціоністська політика держав-імпортерів, пов'язана зі світовою продовольчою кризою;
- нестабільність національної валюти та необхідність переходу на високі стандарти ЄС;
- зниження рівня захищеності внутрішнього продовольчого ринку;
- скорочення обсягів продажів м'ясної продукції в короткостроковій перспективі;
- можливість банкрутства малих м'ясопереробних підприємств через нестачу внутрішніх коштів на оновлення виробництва та можливість переходу споживачів до іншого виробника без додаткових витрат [3, с. 19].

Таким чином, дослідження, здійснене за допомогою SWOT-аналізу, у поєднанні з іншими сучасними аналітичними методами дозволяє генерувати широку гаму управлінських рішень для використання зовнішніх можливостей з урахуванням специфіки діяльності підприємств.

Література

1. Волкова Н. А. Анализ состояния и развития сельского хозяйства Одесского региона / Н.А. Волкова // Вестник ТвГУ. Серия: Экономика и управление. - 2014. - № 4 – 2. - С. 281-289.
2. Шевчук Н. С. Анализ материальных ресурсов в управлении конкурентоспособностью предприятия / Н. С. Шевчук, О. Н. Гайдаенко // Экономика: теория и практика. – 2014. - №2. – С. 70-75.
3. Янковий О. Г. Управління беззбитковістю на рівні підприємства за допомогою СВР-аналізу / О. Г. Янковий, В .О. Янковий // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. – 2015. – № 1 (72). – С. 12–25.